

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยของการศึกษาเรื่อง “การจัดการธุรกิจของสถานีวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดสุราษฎร์ธานี” ประกอบด้วย รูปแบบการวิจัย ประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการศึกษาโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้บริหารของสถานีวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ สถานีวิทยุ อสมท คลื่นความถี่ 102 MHz สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) คลื่นความถี่ 95.5 MHz และ 89.75 MHz สถานีวิทยุกองทัพภาคที่ 4 คลื่นความถี่ 92.25 MHz สถานีวิทยุทหารอากาศ 07 คลื่นความถี่ 98.25 MHz สถานีวิทยุพิทักษ์สันติราษฎร์ คลื่นความถี่ 99.0 MHz และสถานีวิทยุชุมชนทั้งจังหวัดสุราษฎร์ธานีรวม 50 สถานี

2.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งจากวิทยุกระแสหลักและวิทยุชุมชน คือ ผู้บริหารของสถานี จำนวนรวม 5 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารของสถานีวิทยุ อสมท FM 102 MHz จำนวน 1 คน ผู้บริหารของสถานีวิทยุ สวท. FM 95.5 MHz จำนวน 1 คน ผู้บริหารของสถานีวิทยุ KISS FM 101 MHz จำนวน 1 คน ผู้บริหารของสถานีวิทยุ SMOOTH FM 97.5 MHz จำนวน 1 คน และผู้บริหารของสถานีวิทยุ FM BOX 88.5 MHz จำนวน 1 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การจัดการธุรกิจของสถานีวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดสุราษฎร์ธานี” ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดและเป็น การสัมภาษณ์โดยมีกรอบในการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นคำถามที่เข้าใจง่ายและไม่ชี้นำคำตอบ โดยมี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างสำหรับกลุ่ม ผู้บริหาร โดยมีประเด็นคำถาม ดังนี้

3.1 ประเด็นด้านการกำหนดทิศทางของสถานีวิทยุกระจายเสียง

- 3.1.1 ปรัชญา
- 3.1.2 พันธกิจ
- 3.1.3 วิสัยทัศน์
- 3.1.4 นโยบาย
- 3.1.5 เป้าหมายเชิงธุรกิจ

3.2 ประเด็นด้านกลยุทธ์ ยุทธวิธีการจัดการธุรกิจวิทยุกระจายเสียง

- 3.2.1 คน
- 3.2.2 เทคโนโลยี
- 3.2.3 รายการ
- 3.2.4 การตลาด

3.3 ประเด็นด้านปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และแนวทางแก้ไขในการจัดการธุรกิจ

- 3.3.1 คน
- 3.3.2 เทคโนโลยี
- 3.3.3 รายการ
- 3.3.4 การตลาด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Transcript) ดังนี้

- แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารสถานีวิทยุ อสมท FM 102 MHz สถานีวิทยุ สวท. FM 95.5 MHz สถานีวิทยุ KISS FM 101 MHz สถานีวิทยุ SMOOTH FM 97.5 MHz และสถานีวิทยุ FM BOX 88.5 MHz จำนวนรวม 5 คน

ผู้วิจัย ได้กำหนดขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกไว้ดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1.1 ทำการติดต่อกับผู้ประสานงานและด้านข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยการติดต่อผ่านทางโทรศัพท์หรือโทรสารไปยังสถานีวิทยุกระจายเสียงที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้สัมภาษณ์ระดับปฏิบัติงาน พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ในการขอเข้าสัมภาษณ์ จากนั้นทำการนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยตัวเอง

1.2 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารและสื่อที่เผยแพร่ เพื่อวางแผนในการเก็บข้อมูล

1.3 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร โดยคัดเลือกเนื้อหาและเก็บข้อมูลที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับ วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารเพื่อสรุปเนื้อหา โดยยึดหลักเกณฑ์พิจารณาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางวิชาการควบคู่กันไปด้วย เพื่อวางกรอบแนวคิด และสามารถนำเสนอรายงานได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

1.4 ทำการทดสอบความถูกต้องของแบบสัมภาษณ์ ด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ และปรับแก้

1.5 แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์นั้น ได้จัดพิมพ์เป็นเอกสารแนบไปพร้อมกับจดหมายขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

1.6 เมื่อถึงวันนัดหมาย ขออนุญาตบันทึกข้อมูลจากการสนทนาด้วยเครื่องบันทึกเสียง อธิบายให้ผู้สัมภาษณ์รับทราบ ว่า ข้อมูลที่ได้นั้นจะนำไปใช้ในการศึกษาและเป็นข้อมูลในวิทยานิพนธ์เท่านั้น ทั้งนี้ก็เพื่อลดความกังวลของผู้ให้สัมภาษณ์ พร้อมกันนี้ได้เปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์ซักถามผู้วิจัยก่อนเพื่อสร้างความไว้วางใจและเป็นกันเอง

1.7 แจ้งให้ผู้สัมภาษณ์ทราบว่า จะนำข้อมูลที่บันทึกไว้ด้วยการจดและที่บันทึกด้วยเครื่องบันทึกเสียงไปถอดความและสรุปประเด็น จากนั้นจะนำเสนอในส่วนของการอภิปรายผลต่อไป

2. ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

2.1 การแนะนำตัว ผู้วิจัยจะแนะนำตัวกับผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งกำหนดบทบาทของผู้วิจัยอย่างเปิดเผย และแจ้งให้ผู้ให้ข้อมูลทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้หรือใช้การแนะนำตัวอย่าง

2.2 ใช้ประเด็นคำถามที่เตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นแนวทางการสัมภาษณ์และเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามได้อย่างอิสระ เป็นลักษณะของการพูดคุยเพื่อให้ได้ข้อมูลเจาะลึกให้มากที่สุด

2.3 ในระหว่างการซักถาม เมื่อผู้วิจัยตั้งคำถามแล้วต้องคอยฟังคำตอบจากผู้ให้สัมภาษณ์ไปพร้อมๆ กับการเก็บข้อมูลโดยการจดและการจำ และเตรียมตัวที่จะตั้งคำถามใหม่ต่อไปอย่างต่อเนื่อง โดยข้อมูลที่จดบันทึกจะเป็นประเด็นหลัก หากต้องการรายละเอียดให้ฟังจากเทปบันทึกเสียง

3. **ขั้นปิดการสัมภาษณ์** ผู้วิจัยต้องตรวจสอบความครบถ้วนและถูกต้องของข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบครบทุกคำถามหรือไม่ และคำตอบที่ได้ชัดเจนมากน้อยเพียงใด ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัยหรือไม่ หากไม่ตรงหรือไม่ครบให้ถามใหม่ให้ชัดเจนและครบถ้วนถูกต้อง จากนั้นกล่าวขอบคุณในความร่วมมือของผู้ให้สัมภาษณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบตามประเด็นเนื้อหาที่ศึกษา คัดสรรข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งตัดทอนข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป จากนั้นนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล และแสดงผลข้อมูลในรูปของการบรรยาย โดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

5.1 นำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง

5.4 การลดทอนข้อมูล เมื่อผ่านการตรวจสอบข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจะลดทอนข้อมูลด้วยการคัดสรรข้อมูลที่ต้องการ และตัดทอนข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องออกไปโดยทำการเลือกปรับข้อมูลที่อยู่ในลักษณะการเขียนบันทึกให้ชัดเจน เข้าใจง่าย และจับประเด็นที่สำคัญ

5.4 การจัดระเบียบข้อมูล โดยการทำให้ข้อมูลอยู่ในลักษณะที่จะช่วยในการสร้างข้อสรุปได้ง่าย

5.5 การสร้างข้อสรุป โดยผู้วิจัยจะทำการสร้างข้อสรุปโดยใช้กรอบความคิดเชิงทฤษฎีเป็นฐานหลักในการวิเคราะห์ เพื่อนำข้อค้นพบเบื้องต้นมาพิจารณาว่าสอดคล้องกับทฤษฎีใดในกรอบความคิดเชิงทฤษฎีที่ศึกษา และข้อค้นพบเหล่านั้นเป็นไปตามกรอบความคิดเชิงทฤษฎีหรือไม่ แล้วจึงทำการอภิปรายผลตามข้อค้นพบโดยการเปรียบเทียบและยืนยันข้อสรุป

